1842

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG **den 25 OCTOBER.**

BEKENDMAKING.

Ten gevolge der te doene verlegging van de Brug over het *Swin* in den grooten weg van Leeuwarden naar de Overijsselsche grenzen, en het leggen van eenen Duiker ter dier plaatse, zal het gedeelte van dien weg, begrepen tusschen den nieuwen Straatweg op Sneek en de Herberg de Drie Romers voor de passagie met rijtuigen, paarden en vee afgesloten zijn, en de route alzoo gedurende dat onderhanden werk aanvangende met den 21 October aanstaande, genomen moeten worden langs den ouden Kleiweg gaande van de Drie Romers tot het huis de Ronde Schoorsteen, en van daar over den Straatweg van en naar Sneek.

Leeuwarden, *De Staatsraad, Gouverneur van Vriesland,*
den 18 October 1842. VAN SIJTZAMA.

BEKENDMAKING.

Ten gevolge der te doene herstelling en verlaging tevens van de Steenenboog aan den *Bergumerdam*, in de Grietenij Tietjerksteradeel, wordt bij deze aan de daarbij belanghebbenden bekend gemaakt, dat tijdens de uitvoering daarvan, beginnende met den 24 October aanstaande, de passagie over en door den genoemden Dam of Boog zal zijn afgesloten, — doch zal de scheepvaart alsdan kunnen plaats hebben door de nieuwe doorgraving aldaar.

Leeuwarden, *De Staatsraad, Gouverneur van Vriesland,*
den 18 October 1842. VAN SIJTZAMA.

BEKENDMAKING.

Ten einde voor te komen, dat bij de doorvaart van het nieuw gegraven Kanaal, ten zuiden van den Bergumerdam, tusschen de *wijde Ee* en het *Bergumermeer*, geene schaden aan de daartoe gemaakte nieuwe draaibrug en verdere werken worden toegebragt, worden de schippers of gezagvoerders van schepen, dat kanaal en die brug met hunne schepen passerende, bij deze gewaarschuwd, verpligt te zijn, bij het naderen der aldaar geplaatste handwijzers wederzijds die draaibrug, alle hunne zeilen te strijken en zonder eenig zeil den afstand tusschen de beide handwijzers te passeren; zullende de schaden, die door hunnen daad of door hunne nalatigheid of onvoorzigtigheid aan die werken mogten worden toegebragt, voor hunne rekening komen.

Leeuwarden, *De Staatsraad, Gouverneur van Vriesland,*
den 24 October 1842. VAN SIJTZAMA.

De middelprijzen van de *in-* en *uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de zetting van den prijs van het *Tarwe-* en *Roggebrood* moet worden geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 21 October 1842, te *Leeuwarden*, geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde . . . . *f* 9,83.
Van de *Rogge* per last . . . . - 192,75.

Leeuwarden, *De Staatsraad, Gouverneur van Vriesland,*
den 22 October 1842. VAN SIJTZAMA.

PUBLICATIE.

Burgemeester en Wethouders der stad Leeuwarden, gelet op de resolutie van den heer Staatsraad, Gouverneur dezer provincie, van den 14 September 1833, no. $\frac{171}{3351}$, houdende mededeeling van eene vastgestelde instructie, betreffende het werk der opmaking van suppletoire Registers en Kohieren voor de belasting op het Personeel.

Herinneren bij deze, de daarbij belanghebbende Ingezetenen, aan de bepalingen van art. 27 en 42 der wet op het personeel, van den 29 Maart 1838 (Staatsblad no. 4), betrekking hebbende tot de naar tijdsgelang te voldoene belasting en de deswege in te dienen aangifte, en wel:

1°. Van perceelen, welke op den 15 Mei ll. niet in gebruik waren, of ook van woonhuizen, enkel en op den voet bij laatste zinsnede van art. 26 § 2 der wet bepaald, door eenen huisbewaarder bewoond zijnde, gedurende den loop van het dienstjaar weder in gebruik zijn genomen of van mobilair zijn voorzien geworden.

2°. Van zoodanige perceelen, welke door de belastingschuldigen zijn verlaten, met wegvoering van alle roerende goederen, hoe ook genaamd, en zonder achterlating van eenen huisbewaarder of van andere personen in hunne dienst, met in het oog houden evenwel van hetgeen ten dien aanzien bij § 2 is opgemerkt.

3°. En eindelijk van de uitbreiding, vermeerdering, verwisseling of het aanschaffen van belasting voorwerpen, bij § § 1 en 2 van het gezegde art. vermeld en wat hiertoe meer kan worden gebragt, zoo als een en ander bij dat art. van § 1 tot en met § 9, breeder is omschreven.

Tevens worden de belanghebbenden verwittigd, dat deze nadere aangifte zal moeten worden ingediend, op de boete bij art. 35 en 39 der gezegde wet vastgesteld, invoege als bij art. 30 is voorgeschreven, zullende men daarvoor een biljet, ter invulling, bij den ontvanger kunnen bekomen.

En zal deze op de gebruikelijke wijze worden afgekondigd en aangeplakt.

Leeuwarden, *Burgemeester en Wethouders voornoemd,*
den 24 October 1842. VAN BOELENS.
Ter ordonnantie van dezelven,
M. S. DE WAL.

DUITSCHLAND.

DUSSELDORP, *den* 20 *October*. Met betrekking tot de komst des Keizers van Rusland te Berlijn, leest men in onze courant het volgende brief-berigt uit die hoofdstad, van den 16den: „Het feest van den geboortedag onzes Konings, op gisteren, werd ten hove, door de voortdurende spanning, met welke de Koninklijke familie de aankomst van Z. M. den Keizer van Rusland te gemoet zag, zeer gestoord. Gisteren namiddag verwachtte men den hoogen gast op het lustslot te Paretz, tot dat eindelijk een Keizerlijk courier uit Warschau tegen den avond de bedroevende tijding bragt, dat *de Keizer wegens onpasselijkheid deze reis opgegeven heeft en reeds weder naar Petersburg teruggekeerd is.* Ondertusschen gelooft men nog steeds, dat de Keizer eerlang ons hof met een bezoek zal verblijden. Zonderling was het, hier gisteren overal te hooren vertellen, hoe de Keizer de Koninklijke familie te Poretz door zijn verschijnen verrast had, waarover men bladzijden vol van aardige anecdoten zou kunnen mededeelen.

ENGELAND.

LONDEN, *den* 19 *October*. Laatstleden Maandag is de stoomboot *Great Western* te Bristol geveild, doch voor de som van 40,000 £ opgehouden, om later uit de hand te worden verkocht.

Men heeft hier berigten uit Buenos-Ayres tot 12, en Montevideo tot 19 Julij ontvangen. De dagbladen der laatstgenoemde plaats verzekeren, dat Chili des zelfs betrekkingen met de Argentijnsche republiek heeft afgebroken; dit vereischt nogtans bevestiging. De Oriental-vloot was naar Guaza, omtrent 160 mijlen gestevend, terwijl de admiraal *Brown* met het Argentijnsche eskader aan den mond der Guaza was wachtende. De gezanten van Frankrijk en Engeland waren als bemiddelaars tusschen de strijdende partijen werkzaam, ten einde hen tot eene minnelijke schikking te brengen.

De per Brazilische brievenmaal ontvangen dagbladen behelzen een ongunstig tafereel van den toestand der handelsaangelegenheden, verkeerende te Bahia en Fernambuc alles in eenen zeer gedrukten staat.

Men heeft tijdingen uit Rio Janeiro tot 14 Augustus, Bahia 27 Augustus en Fernambuc 2 September ontvangen. De kamers zouden in Januarij vergaderen, en men dacht dat de voordeelen, die in de provincie St. Paulo zijn bevochten, gunstig op de verkiezingen in den geest van het ministerie zouden werken. De bevrediging der provincie Minas ging ongehinderd voort.

FRANKRIJK.

PARIJS, *den* 20 *October*. Uit Avignon wordt, onder dagteekening van den 16den, geschreven, dat de Rhone, die nog naauwelijks veertien dagen geleden zoo hoog opgezwollen was, dat hij de wandelplaatsen rondom en de lage wijken in de stad onder water zette, thans in tegendeel zoo laag is, dat de stoombooten derzelver gewone dienst niet kunnen verrigten.

— De Madridsche berigten van den 13 dezer behelzen alweder zoo goed als niets van staatkundig belang, maar zij vermelden eene tijding, die in een ander opzigt voor het koningrijk van belang is, te weten, dat het in de zuid-oostelijke provincien, na de voorbeeldelooze droogte van den zomer, met het eind der eerste week van October was beginnen te regenen; omstreeks Alicante schreiden de boeren van blijdschap. Die weersverandering is echter aan de oostelijke kusten van zware stormen vergezeld gegaan. Onder andere bevond zich eene flotille, welke het regement van Cordova, 1000 man sterk, van Port Mahon naar den vasten wal bragt, den 10den voor de haven van Valencia in hoogen nood, zonder dat men haar hulp kon toebrengen. — Niet alleen in de zuid-oostelijke streken van Spanje heeft armoede geheerscht, maar evenzeer aan het tegenover gestelde uiteinde van het Schier eiland, in Gallicië. In menigte verlaten ook daar de inwoners het land; onder andere heeft eene, den 3 den October van Gijon vertrokkene korvet, 200 zoogenaamde landverhuizers naar de Havanna en Portorico aan boord genomen.

NEDERLANDEN.

'sGRAVENHAGE, *den* 19 *October*. Men wil, dat het zoogenaamde plein (voorheen paradeplaats), alhier, bestemd zou zijn, om tot standplaats te dienen voor het op te rigten standbeeld voor Prins *Willem I.* Dit plein zou dan, zoo als men verder vermeent, eenige doeltreffende veranderingen en verfraaijingen ondergaan, met de nieuwe bestemming in verband staande.

— Tegen den 1sten der aanstaande maand November zullen de volgende veranderingen en vermeerderingen in het guarnizoen dezer residentie plaats hebben, als: het 1ste bataillon jagers zal naar Breda worden verlegd, en van daar zal het 2de bataillon herwaarts in bezetting komen. De staf en de twee eskadrons lansiers, die zich thans alhier bevinden, zullen naar Leiden vertrekken, en vervangen worden door den staf, benevens het geheele eerste regement zware dragonders, thans in laatstgenoemde stad in bezetting. Eindelijk zal nog tegen dien tijd eene batterij rijdende artillerie, thans te Tilburg gestationeerd, herwaarts worden overgeplaatst. Voorts verneemt men, dat de ordonnans-officieren des Konings, thans van de verschillende wapenen der kavallerie gedetacheerd, en bij Z. M. als zoodanig dienst doende, almede tegen dien tijd door een gelijk getal andere officieren, insgelijks uit de verschillende kavallerie-regementen daartoe gedetacheerd, zullen vervangen worden.

Van den 20*sten*. In de bijeenkomst der Tweede Kamer van heden, heeft de heer *Romme*, namens de commissie, die belast is geweest met het aanbieden der lijst van drie candidaten voor het voorzitterschap aan Z. M., verslag gedaan omtrent het volbrengen dezer taak. Uit dit verslag blijkt, dat de aanbieding van de lijst met de gewone plegtigheden heeft plaats gehad; doch de commissie heeft gemeend te moeten doen opmerken, dat te dezer gelegenheid de militaire honneurs op het Buitenhof (welligt door verzuim), aan haar op de gewone wijze niet bewezen zijn geworden. — Het rapport is voor kennisgeving aangenomen.

Hierna is voorlezing gedaan van een besluit des Konings, van 19 October, waarbij jhr. mr. *D. T. Gevers van Endegeest* benoemd wordt tot voorzitter der Kamer, gedurende de tegenwoordige zitting.

Is ingekomen eene koninklijke boodschap, ten geleide van een ontwerp van wet, bepalende eene verandering in art. 12 der wet op de regterlijke organisatie en het beleid der justitie.

Nog is ingekomen eene missive van den Hoogen Raad, daarbij kennis gevende van de vacature, in dat ligchaam ontstaan, door het overlijden van den heer mr. *N. W. Ardesch*, op 26 junij ll., en eene lijst van zes candidaten inzendende, welke de Hooge Raad bij het opmaken der nominatie van het drietal door de Kamer in aanmerking zou wenschen te zien komen. Deze candidaten zijn de heeren mrs. *van der Renne*, raadsheer in het hof van Gelderland; *Nedermeijer van Rosenthal*, te Arnhem, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal; *H. J. Dijckmeester*, officier van justitie te Thiel en oud-lid dier Kamer; *J. Rau*, raadsheer in het hof van Gelderland; *Bijleveld*, president van de arrondissements regtbank te 's Gravenhage, en *F. de Greve*, hoogleeraar in de regten te Franeker.

De Kamer gaat over tot het trekken harer afdeelingen. Nadat dit geschied is, begeven de leden van iedere afdeeling, in overeenkomst met de artikelen 62, 63 en 89 van het nieuwe reglement van orde, zich naar hunne afzonderlijke vergaderzaal, om daar de keuze *a* van eenen voorzitter, *b* van eenen tweeden voorzitter, en *c* van een uit en door iedere afdeeling te benoemen lid van de commissie tot het opstellen van het adres van antwoord op de openingsrede des Konings te doen.

De uitslag dezer verkiezing is, dat de volgende heeren benoemd zijn tot voorzitters en tweede voorzitters der afdeelingen: 1ste *v. Akerlaken* en *Gouverneur*; 2de *v. Rappard* en *v. Dam*; 3de *Verwey-Mejan* en *de Man*; 4de *Luzac* en *v. Nes*; 5de *Bruce* en *Luyben*; — tot leden van de commissie voor het opstellen van een adres van antwoord op de troonrede, de heeren *v. Rechteren*, *v. Dam*, *v. Hoorn van Burg*; *Luzac* en *Bruce*.

De zitting is hierna opgeheven tot morgen.

— Z. Exc. de minister van financien heeft heden deze residentie verlaten, zich naar de Pruissische grenzen begevende. Sommigen verzekeren, dat deze reis in verband zou staan met onderhandelingen tot sluiting van handels-verdragen.

Van den 21*sten*. In de zitting van de Tweede Kamer van heden zijn onderscheidene verzoekschriften ingekomen, welke in handen zijn gesteld van eene commissie van petitien, door den voorzitter benoemd, en bestaande uit de heeren *Scheers van Harencarspel*, *Borcel van Hoogelanden*, *Menso*, *Vegilin van Claerbergen* en *van Panhuys*. Gemelde verzoekschriften bevatten bedenkingen, betreffende den accijns op den turf, de Maatschappij van Weldadigheid, het stem- en kiesregt, het fonds van den Landbouw, enz.

Vervolgens is beraadslaagd over de toelating van de heeren *van den Bosch* en *Brouwer*, als leden der Kamer.

De heer *v. Rechteren* verklaart zich tegen de toelating, op grond van art. 139 der Grondwet, waarbij bepaald wordt, dat de besluiten bij volstrekte meerderheid worden genomen. De spreker erkende, dat de uitvoering hiervan dikwijls moeijelijk zou zijn; doch hij oordeelde, dat men dan maar, zoo lang er geene wettige meerderheid bestond, op nieuw moest stemmen, zoo lang tot dat zich eene volstrekte meerderheid zou hebben opgedaan.

De heer *Schooneveld* achtte de Kamer onbevoegd, om de reglementen der provinciale Staten, die, naar zijn oordeel, geen integrerend deel der Grondwet uitmaakten, te interpreteren. Wat voor het overige de zaak zelve betrof, keurde hij de handeling der prov. Staten goed. Art. 23 en 24 van het reglement der Staten van Zuid Holland, onder anderen, zegt, dat elk briefje, hetwelk onduidelijk geschreven is, als nietig moet worden beschouwd, terwijl zoodanige vernietiging de stemming zelve niet nietig doet zijn. Hij stelt een blanco-briefje gelijk met een onduidelijk geschreven briefje. Bovendien deed hij opmerken, dat de Kamer zelve herhaaldelijk beslist heeft, dat de inlevering van een blanco briefje gelijk gesteld moet worden met eene persoonlijke verwijdering uit de vergadering.

De heer *Tromp* heeft in denzelfden geest gesproken. Hij deed opmerken, dat art. 47 van het reglement der Kamer duidelijk zegt, dat blanco-briefjes van het getal der tegenwoordig zijnde leden moeten worden afgetrokken.

De heer *van Dam* is van hetzelfde gevoelen. Hij moest dit te meer doen opmerken, omdat in het vorige jaar, bij zijne verkiezing tot voorzitter, mede blanco-briefjes in de bus zijn gevonden. Voorts ontkende hij ook, dat de Kamer bevoegd zou zijn om de reglementen der provinciale Staten te onderzoeken; doch hij was het niet eens met den tweeden spreker, dat die reglementen geen deel der Grondwet zouden uitmaken.

De heer *de Man* vereenigde zich met het gevoelen van den heer *v. Rechteren*,

voor zoo ver deze de volstrekte meerderheld der *tegenwoordig zijnde* leden tot wettigheid der verkiezing verlangde. Afgescheiden daarvan voldeden de geloofsbrieven van den heer *v. d. Bosch* niet aan de voorschriften van art. 5 van het reglement der Kamer, in zoo ver daarbij gevorderd wordt extract uit te notulen van de handelingen der Staten, waaruit blijkt van het getal der tijdens de keuze tegenwoordig zijnde leden, en van het getal stemmen, op het gekozen lid of anderzins uitgebragt. Hij drong aan op het krachtdadig handhaven van het reglement reeds bij den aanvang van deszelfs invoering.

Nadat de heer *v. Rechteren* zijn gevoelen nader ontwikkeld had, heeft de heer *Bruce* zich voor de toelating van den heer *Brouwer* verklaard, en voor alsnog tegen die van den heer *v. d. Bosch*, omdat uit de geloofsbrieven van dezen niet blijkt, dat hij is geboren uit Nederlandsche ouders.

De heer *v. Nes* heeft het gevoelen der meerderheid van de commissie ontwikkeld; de heer *v. Goltstein* daarentegen dat der minderheid; — beiden hoofdzakelijk op de reeds door vorige sprekers aangevoerde gronden.

De heer *Nedermeijer* verklaart zich voor de toelating van den heer *Brouwer*, en tegen die van den heer *v. d. Bosch*, omdat diens geloofsbrieven niet in orde zijn. — De heer *v. Rappard* deelt in dit gevoelen, en stelt voor, om de toelating van den heer *v. d. Bosch* uit te stellen, tot dat het gebrek in de geloofsbrieven zal zijn aangevuld.

Hierop is, met 42 tegen 7 stemmen, tot de toelating van den heer *Brouwer* besloten. — *Tegen* hebben gestemd de heeren: *Luzac*, *Kniphorst*, *Gockinga*, *v. Goltstein*, *v. Rechteren*, *Verwey-Mejan* en *v. Nagell*.

Vervolgens is, na eene levendige woordenwisseling, met 37 tegen 12 stemmen besloten, om niet dadelijk over het al of niet toelaten van den heer *v. d Bosch* te beslissen, maar denzelven in de gelegenheid te stellen, om het gebrek in zijne geloofsbrieven aan te vullen. — Voor eene dadelijke beslissing verklaarden zich de heeren *Ingenhousz*, *Romme*, *Luyben*, *Bruce*, *v. Dam*, *Mutsaers*, *Michiels*, *Sasse van IJsselt*, *v. Rechteren*, *Heloma*, *Nedermeijer* en . . . .

Vervolgens is beraadslaagd over de vraag, of den heer *van den Bosch* van het genomene besluit officiëel door de Kamer kennis gegeven zou worden. Vrij algemeen begreep men, dat de Kamer in geene briefwisseling konde treden met iemand, die geen lid der Kamer is, en dat de openbare beraadslaging, door de dagbladen medegedeeld wordende, voldoende was, om den heer *van den Bosch* van het genomene besluit kennis te doen dragen. — met eenparige stemmen buiten éóne (die van den heer *Snouck Hurgronje*) is besloten om den heer *van den Bosch niet* officiëel kennis van het besluit te geven. — De tijd, binnen welken de heer *van den Bosch* het ontbrekende in zijne geloofsbrieven zal kunnen aanvullen, is bepaald op drie weken.

De vergadering is hierna gescheiden tot morgen, als wanneer zij eene bijeenkomst met gesloten deuren zal houden, waarschijnlijk om kennis te nemen van het ontwerp van antwoord op de openingsrede.

— Men verneemt, dat de Eerste Kamer der Staten-Generaal, in hare zitting van heden, den heer baron *van Weede van Dijkveld*, die tot lid der Kamer benoemd is, als griffier derzelve een eervol ontslag heeft verleend, en, in zijne plaats, tot griffier der Kamer gekozen heeft den heer *J. L. W.* baron *de Geer*, thans griffier der Tweede Kamer.

Van den 22sten. Dezen morgen heeft de commissie van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, belast met het opstellen en voordragen van een ontwerp van adres, in antwoord op de troonrede, weder eene bijeenkomst gehouden. Heden namiddag ten 2 ure heeft er eene zitting met gesloten deuren van de Kamer plaats gehad, waarin de gemelde commissie haar verslag gedaan en een ontwerp van adres voorgesteld heeft, hetwelk ter overweging, aan de afdeelingen is verzonden. Aanstaanden Maandag zullen de afdeelingen zich, naar men verneemt, met dat onderzoek bezig houden.

Het aan de Tweede Kamer voorgedragene ontwerp, behelzende eene verandering van art. 12 der wet op de regt. org. en het beleid der justitie, houdt een artikel in, van den navolgenden inhoud:

„ De leden van den Hoogen Raad, de provinciale geregtshoven, arrondissements-regtbanken, de kantonregters, regters-plaatsvervangers, de griffiers en derzelver substituten, voor hun leven of voor eenen bepaalden tijd aangesteld, kunnen, op requisitoir van den procureur-generaal, na in hunne belangen gehoord, immers daartoe behoorlijk geroepen te zijn geweest, door den Hoogen Raad van hunnen post worden ontslagen:

1°. In geval zij tot eene correctionele gevangenisstraf mogten zijn veroordeeld;

2°. Wegens wangedrag, onzedelijkheid of werkelijke achteloosheid;

3°. Ingeval van ongeschiktheid door ouderdom, zwakte of aanhoudende zielsof ligchaams-ziekten.

Indien een ambtenaar van het openbaar ministerie, voor zijn leven aangesteld, zich in een der gevallen van dit artikel mogt bevinden, kan hij, nadat de Hooge Raad daaromtrent is gehoord, door den Koning van zijnen post worden ontslagen.

Zij, welke om eene der redenen, in no. 3 van dit artikel vermeld, zijn ontslagen, behouden hunnen titel en rang, voor zoo verre zij voor hun leven waren aangesteld."

— Den 18 dezer overleed alhier, na eene ongesteldheid en in de kracht des levens, de luitenant-kolonel *Nolthenius de Man*, van den generalen staf. De heer *de Man* was iemand van uitstekende verdiensten; hij bezat grondige en uitgebreide kennis in het vak van kunsten en wetenschappen, en onderscheidde zich door een zeer edel karakter. De Koning verliest in hem een' bekwaam officier, zijne diep bedroefde familie een uitmuntend vader en echtgenoot, de maatschappij een waardig burger. Allen, die den heer *Nolthenius de Man* gekend hebben, zullen zijn verlies diep betreuren.

AMSTERDAM, *den 21 October.* Men verneemt, dat de *Institution of Civil Engineers* te Londen, aan onzen landgenoot den heer *F. W. Conrad*, ingenieur-directeur bij de Hollandsche IJzeren Spoorweg-Maatschappij, heeft toegewezen de dusgenoemde *Telford-Medaille*, voor deszelfs memorie in antwoord op de door dat instituut uitgeschrevene vraag omtrent het Katwijksche kanaal.

— Het jaarlijksch openbaar verslag van den staat des Nederlandschen Bijbelgenootschaps is gisteren avond in de Nieuwe Kerk medegedeeld, bij monde van den wel eerw. zeergel. heer *J. Brave*, mede-hoofdbestuurder, en werd met belangstelling door eene talrijke schare van allen ouderdom, kunne, rang en stand aangehoord.

Volgens dit verslag was de toestand van het genootschap in het afgeloopen jaar gunstig te noemen. De werkzaamheden waren in alle afdeelingen met ijver voortgezet, geene afdeeling was verloren gegaan, maar daarentegen vier nieuwe opgerigt, t. w. Oud en Nieuw Loosdrecht, Nieuwendam en Buikslooot, de Zwijndrechtsche Waard en die van het eiland Tholen welke vroeger te niet gegaan, thans hernieuwd is. Men voedde voorts hoop op de vestiging eener afdeeling te Winterswijk. Vele afdeelingen hadden in aantal leden gewonnen: opmerkelijk was dit bij de afdeeling Rotterdam die 80 nieuwe leden had aangenomen. Ook de geldelijke toestand der maatschappij was zeer verblijdend, hebbende de inkomsten die van het vorige jaar met ruim *f* 2000 overtroffen, en in het geheel bedragen *f* 37000; aan buitengewone giften en erfstatingen was ontvangen *f* 4500. Ten gevolge hiervan had men ook uitgebreider werkzaam kunnen zijn, zoodat voor verschillende doeleinden *f* 3000 meer was besteed dan in het vorige jaar. Bepaaldelijk waren er ruim 500 Bijbels en N. Testamenten meer afgegeven dan in het vorige jaar, en was alzoo het getal van de uitgedeelde geklommen tot 12,000.

Dit verslag werd door den eerw. redenaar afgewisseld met toepasselijke aanmerkingen en woorden van opwekking en aanmoediging. Vooral drong z. eerw. er op aan, dat men moet werkzaam zijn om op Java scholen op te rigten en alzoo eenen duren pligt te vervullen die op Nederland rustte om zijne dankbaarheid te toonen voor het vele goede dat het sedert eeuwen van dit gezegend eiland ontving.

Eindelijk maakte de spreker gewag van de veranderingen bij het hoofdbestuur voorgevallen, en bragt eene treffende en welverdiende hulde toe aan de overledene hoofd-bestuurderen, de HH. *A. Q. v. Persyn* en *L. Hamerster Ameshoff*.

Het verslag werd door het plegtstatig kerkgezang der vergadering voorafgegaan, afgewisseld en besloten, terwijl alle aanwezigen van harte instemden in het gebed tot den Gever alles goeds, om zegen over een genootschap, dat zich ten doel stelt, Zijn woord te doen kennen, en Zijne dienst over de aarde te verspreiden.

SNEEK, *den 20 October.* Heden werd op het raadhuis alhier, door den heer burgemeester dezer stad, namens de Zuid-Hollandsche maatschappij tot redding van schipbreukelingen, te Rotterdam, op eene plegtige wijze uitgereikt aan *Jan van Dijk*, beurtschipper van Sneek op Amsterdam, hare zilveren medaille, hem toegekend voor de redding van *Louwe de Jong* en *Willem Karel*, in den vroegen morgen van den 31 Augs. jl. in de Zuiderzee op een omgeslagen vaartuig in doodsgevaar verkeerende; benevens aan *Simon Johs. van Niel*, koopman te Sneek, hare bronze medaille, en aan ieder der knechts van den beurtschipper *van Dijk* eenen driegulden, daar deze den schipper *van Dijk* in het redden van genoemde personen hebben ondersteund.

Werd de daad van deze edele redders, die zich op eene buitengewone wijze met zelfopoffering jegens hunne natuurgenooten hebben gedragen, eene vermelding in de dagbladen waardig gekeurd, ook de Zuid-Hollandsche maatschappij maakt aanspraak op eene dergelijke vermelding, daar zij hierdoor weder getoond heeft, daden van zelfopoffering en tot redding van in gevaar verkeerende natuurgenooten aangewend, te waarderen en met blijken van goedkeuring te beloonen.

HEERENVEEN, *den 19 October.* Heden had alhier, in eene plegtige zitting der Regtbank, plaats de beëediging der in hunne bediening bevestigde notarissen binnen dit arrondissement. De heer voorzitter hield bij die gelegenheid eene gepaste toespraak, waarbij zijn edel achtbare, na met een enkel woord bij het gewigt en de uitgebreidheid van den voorschreven eed te hebben vertoefd, te kennen gaf, dat, hoezeer door de nieuwe wet de kamers van notarissen waren vervallen, echter niets belette dezelfde vriendschappelijke bijeenkomsten, ofschoon ontdaan van eenig officiëel karakter, aan te houden en alzoo het nut, dat in vele opzigten vroeger daarmede beoogd en bereikt werd, te behouden. Zijn edel achtbare sprak voorts in eenige algemeene trekken over het notaris-ambt en de belangrijke verpligtingen daaraan verknocht, een en ander ten slotte zamenvattende in de korte doch kernachtige bepaling, welke door den grooten *Huber* van eenen notaris wordt gegeven, wanneer hij zegt: „ Een notaris is een eerlijk man tot het instellen van allerhande schriftuiren bequaem, en bij publyke authoriteit daartoe verordineert."

Na den afloop dezer plegtigheid hebben de heeren notarissen zich tot het houden eener vriendschappelijke maaltijd vereenigd in het logement het Posthuis.

— Heden avond is in de kerk der hervormden alhier, de gewone jaarlijksche opwekkings-rede, voor de zaken van het nederlandsche bijbelgenootschap, gehouden.

De wel eerw. heer *R. de Kemper*, emeritus-predikant te Nijehaske en Secretaris van de alhier gevestigde onderafdeeling van gemeld genootschap, beklom bij deze gelegenheid den kansel. Nadat zijn eerw. een beknopt verslag had gegeven van den staat en de handelingen dezer heilzame inrigting, gedurende het afgeloopen genootschappelijk jaar, sprak zijn eerw. *over de hooge aangelegenheid des bijbels voor de menschen, tevens als drangreden om tot diens verspreiding, onder de menschen, mede te werken.* Deze redevoering, door den achtingswaardigen grijsaard met ernst en hartelijkheid uitgesproken, is met belangstelling en veel genoegen aangehoord; terwijl men de hoop mag koesteren, dat weder velen zich zullen opgewekt gevoelen, om tot een zoo heerlijk doel, geheel overeenkomstig den wil des Heeren, mede bij te dragen.

WIER, *den 16 October.* Heden was het voor deze Gemeente eenen belangrijken feestdag, wijl ons nieuw orgel tot deszelfs bestemming, door onzen leeraar *R. Wassenaar* werd ingewijd, welke bij deze gelegenheid predikte over Coll. III: 16*b*. Hoe groot de zaamgevloeide menigte in onze kerk ook was, werd echter deze godsdienstplegtigheid, met stillen eerbied bijgewoond, en is tot algemeen genoegen afgeloopen. Dit ons nieuw orgel is door *Pieter Jans Radersma*, wonende te Wieuwerd, naar een hem daartoe voorgeschreven bestek, met juistheid en getrouwheid vervaardigd. Hetzelve is van eenen netten form en zuiveren toon, heeft 8 registers, een aanhangend pedaal, en piano-tred, zoo dat dit werk door hem voltooid, lofwaardig is, en bij, uit dien hoofde, aanbeveling verdient. De onderwijzer *W. de Jong Jacobz.*, bespeelde bij deze gelegenheid ons nieuw orgel, en gaf daarbij de duidelijkste blijken van een schoon muzikaal talent, en groote vaardigheid, om het gezang met juiste en gepaste toonen te besturen.

LEEUWARDEN; *den 22 October.* Uit het te voren bekend gemaakte zestal van predikanten, is door den eerw. breeden kerkeraad der ned. herv. gem. alhier, het navolgend drietal geformeerd: DD. *J. P. van Harencarspel*, te Wageningen; *C. Krabbe*, te Zutphen, en *A. Rutgers van der Loeff*, te Noordbroek.

— Bij Zr. Ms. besluit van 18 October zijn benoemd: tot president der arrondissements regtbank te Leiden, mr. *P. Buijskes*; tot regter in de arrondissements regtbank te Leiden, mr. *A. J. T. de Bordes*; tot regter-plaatsvervanger in de arrondissements regtbank te Utrecht, mr. *B. C. J. Visscher*; tot regter-plaatsvervanger in de arrondissements regtbank te Heerenveen, mr. *A. F. Jongstra*; tot substituut-griffier bij de arrondissements regtbank te Winschoten, mr. *H. L. Sijpkens*; tot regter in de arrondissements regtbank te Assen, mr. *E. K. J. Bertling*; tot griffier van het kantongeregt te Enkhuizen, *B. Vlielander van den Bergh*; tot griffier van het kantongeregt te Weert (Limburg), *J. A. J. Willemart*.

— Bij besluit van 18 October, heeft Z. M. aan de heeren *C. L. Blume* en *Ph. von Siebold* vergunning verleend tot de oprigting eener koninklijke nederlandsche maatschappij tot aanmoediging van den tuinbouw, en heeft Z. M. zich tevens verklaard tot beschermheer van gemelde maatschappij.

— Op voordragt van Z. Exc. den heer minister van buitenlandsche zaken van Griekenland, voorzitter van het genootschap, zijn als honoraire leden van het archaeologische genootschap te Athene, aangenomen: de HH. *P. van Limburg Brouwer*, hoogleeraar te Groningen; mr. *G. W. v. d. Feltz*, griffier bij het provinciaal geregtshof in Drenthe, te Assen; Ds. *J. H. Halbertsma*, lid van onderscheidene geleerde genootschappen, te Deventer; *S. Karsten*, hoogleeraar te Utrecht; mr. *J. T. Bodel Nijenhuis*, secretaris der maatschappij van nederl. letterkunde, te Leiden, en mr. *J. de Wal*, subst. officier bij de arrondissements regtbank te Winschoten. De heer *Travers*, Zr. Ms. zaakgelastigde bij het hof van Griekenland, zal het diploma aan HH. benoemden overmaken.

— Men meldt uit Berlijn, dat Z. M. graaf *van Nassau*, den 17 dezer die hoofdstad verlaten heeft, om zich naar 's Gravenhage te begeven.

— Men verneemt, dat op den 18 dezer het verdrag met Belgie, door de wederzijdsche onderhandelaars, is geparapheerd geworden, en alzoo, behoudens de ratificatie, voor de beide regeringen verbindend is. Tevens verneemt men thans, dat Z. Exc. de minister van financien naar Berlijn is vertrokken, ten einde met Koning *Willem Frederik* eenige daarmede in verband staande belangen te regelen, waarbij ook de te Brussel gevestigde algemeene maatschappij ter begunstiging van de volksvlijt betrokken is. De afwezigheid van den minister zal slechts zeer kortstondig zijn, en onmiddellijk na deszelfs terugkomst zal tot de formele onderteekening der traktaten worden overgegaan.

BUITENLANDSCHE SCHEEPVAART TE HARLINGEN.

Binnengekomen: Den 20 October het kofschip *Hendrina*, kapt. J. J. Buiten, van Newcastle; de everschepen *No.* 29, kapt. J. Bremer, en *No.* 60, kapt. H. Möhlman, beide van Hamburg. — Den 21 dito het schonerschip *Elipse*, kapt. S. H. Finch, van Londen.

Uitgezeild: Den 17 October het jagtschip *Hinna*, kapt. P. Matsen, naar Aarhuis. — Den 20 dito het schonerschip *Union*, kapt. A. Gallawaij, naar Londen.

M E N G E L W E R K.

IETS OVER HET GEBRUIK VAN DEN AARDAPPEL.

De gewone Aardappel (*Solanum tuberosum L.*) welke in 1565 voor het eerst door eenen Engelschen Admiraal *Francis Drake* uit Zuid Amerika naar Ierland overgebragt werd; en niet vóór 1590 hier te land bekend raakte, werd langen tijd slechts tot voeder voor het vee geteeld en schadelijk voor 's menschen gezondheid geacht. Hoe dezelve later door de menschen tot voedsel gebruikt werd is genoegzaam bekend. Nogthans kunnen wij de uitspraak van *J. A. J. Ludwig* (verhandeling over de Aardappelen) niet geheel beämen dat de ondervinding namelijk dit gewas als een nuttig en heilzaam voedsel heeft doen kennen voor alle klassen van menschen, en niemand van gezonde zinnen deze Aardvrucht thans meer zal verachten, op welke de Goddelijke zegen zoo zichtbaar rust; want ofschoon het niet te ontkennen valt dat de Aardappel zeer nuttig bijna onontbeerlijk en in de meeste gevallen onschadelijk is voor het menschelijk geslacht is deze vrucht toch somtijds, even als de overige *Solaneae*, schadelijk.

Men klaagt en niet ten onregte dezer dagen dat de landbouwer uit zuinigheid, zijn vee met aardappelen en schillen voedt, waardoor hetzelve niet alleen mager wordt maar ook door velerlei toevallen inzonderheid door een brandend huiduitslag wordt aangedaan. De milt van deze ziekelijke beesten is niet minder ongezond en kan bij den gebruiker dikwerf nadeelige gevolgen te weeg brengen. Bij na aan iedereen daarenboven zal de ondervinding geleerd hebben dat een maaltijd van een al te rijkelijk gebruik van aardappelen veelal eer verdoovende met andere nadeelige gepaarde toevallen te weeg brengt, welke voornamelijk aan het *Solaninum* (eene vergiftige stof), welke volgens de proeven van den geleerden *Magendie* hevig werkt op het *lenham nervosum*, toegeschreven moet worden. Vele geleerden zoeken ook den oorsprong van vele andere ziekten in het overmatig gebruiken van aardappelen. Zoo schrijft daaraan de Hoogleeraar *Sebastiaan* het menigvuldig voorkomen der Klierziekte toe, hetgeen niet onwaarschijnlijk is, wanneer wij bedenken dat deze ziekte in het Vaderland der aardappelen (Ierland)

...lijke verwoestingen aanrigt. Van daar wil men den naam van *Iersche* (*in-zee Engelsche*) ziekte (eene klierachtigheid der beenderen) afgeleid hebben. Wij voegen hier ten slotte nog aan, dat van daar ook het gebruik van Aardappel-jenever en brandewijn, daarom zoo schadelijk is omdat dezelve vele *narcotische* bijvoegsels bevat.

Volgens den Heer *Kraus* toch zouden de tot branden gebezigde aardappelen bij het ontkiemen, eene belangrijke hoeveelheid solaninum bevatten en zoude bij de toebereiding van Knollen tot distellatie, eene groote menigte Pruissisch zuur daarin ontwikkeld worden.

ZINNEBEELDIGE VOORSTELLING.

Een Amerikaansch Doctor, ijverig lid van een der talrijke Matigheids-Genootschappen, welke op het grondgebied der Vereenigde Staten zoo welig tieren, heeft een belangrijk geschrift over de Dronkenschap uitgegeven. Het boekdeel is voorzien van drie gekleurde platen, voorstellende de verschillende veranderingen, die de maag van den dronkaard ondergaat. Een bijzondere afdruk dezer platen is op kosten van het Genootschap vervaardigd en men heeft den zelven in al de naburige plaatsen der kroegen doen aanplakken met dit opschrift in groote letters: *Drinkers! aldus zal uw maag worden, als gij voortgaat met drinken!* Het is zeker dat de Matigheids-Genootschappen in Amerika onbegrijpelijke gevolgen hebben, want in verschillende Staten drinken de inwoners niets dan water.

SNELHEID.

In het *Oostfriesche Tijdschrift* FRISIA No. 12, vindt men de volgende aanteekening.

Hoe snel reist men tegenwoordig! Bij de inwijding van den spoorweg tusschen Straatsburg en Mulhausen las men in de Feestzaal te Straatsburg, waar eene prachtige maaltijd was aangerigt, onder anderen het volgende opschrift: *Eene reis van Mulhausen naar Straatsburg duurde in het jaar* 1500 *acht dagen*; *in* 1600 *zes dagen*; *in* 1700 *vier dagen*; *in* 1800 *twee dagen*; *in* 1841 *twee uren*.

Wanneer dus *twee uren* in 1841 gelijk staan met *acht dagen* in 1500, leeft de mensch thans *zes en negentig malen* langer dan voor drie eeuwen: stelt men de levensduur van een mensch in 1500 gemiddeld op *zestig* jaren, dan leeft hij in onze dagen *zes malen zoo lang als Methusalah.*

O.

COMMISSARISSEN van de Stads Teekenschool te Leeuwarden, roepen bij dezen op alle zoodanige Jongelingen, welke verlangen onderwijs te ontvangen in het Bouwkundig Teekenen, om zich van heden tot en met den 28 dezer maand, daartoe aan te melden, ten huize van den Heer *J. van der Wielen*, op de Nieuwestad alhier, des middags ten 12 uren, ieder voorzien van een bewijs van goed gedrag, afgegeven door de Bazen bij welken zij werken, ten einde uit degenen, die zich alzoo aangeven eene keus te doen, ter vervulling der opengevallene plaatsen op gedachte School.

Leeuwarden,
den 10 October 1842.

Commissarissen voornoemd,
VAN BOELENS, *Voorzitter.*
C. J. BOLTEN, *Secretaris.*

De Leden van het *vijfde* District des Nederlandschen Bijbelgenootschaps in Vriesland, worden bij dezen uitgenoodigd, tot het bijwonen der Algemeene Vergadering, welke gehouden zal worden op Woensdag den 26 October e. k., des voormiddags ten 10 ure, ten huize van W. L. DE ROOS, te Wommels.

G. FLIERINGA Hz., *Secretaris.*

Op heden den een en twintigsten October achttien honderd twee en veertig, heb ik BERNARDUS ARNOLDUS VOGELSANG, Deurwaarder bij het Kantongeregt te Sneek, wonende aldaar.

Ter requisitie van den Heer TJALLING SIJBRANDUS VAN DER LEIJ, Notaris te Langweer, als erfgenaam van zijnen wijlen Vader den Heer WIJBRANDUS TJEERD VAN DER LEIJ, in leven Notaris te IJlst, domicilie kiezende te Sneek, ten Kantore van den Heer Mr. HARMEN HIDDINGA, Procureur aldaar, die in dezen tevens als zoodanig voor hem zal occuperen.

En uit kracht van een Bevelschrift, verleend op een daartoe door den requirant ingediend request door de Arrondissements Regtbank te Sneek, den 29 September dezes jaars, naar vereisch geregistreerd,

GEDAGVAARD, alle zoo bekende als onbekende of afwezige belanghebbenden en erfgenamen, in de Boedels en Nalatenschappen van wijlen *Johannes Adams Hoga*, in leven Schipper en *Marij Foekes*, in der tijd Echtelieden te Hommerts.

Om te compareren op een termijn van twee maanden, en alzoo op Woensdag den acht en twintigsten December achttien honderd twee en veertig, des voormiddags ten half elf ure, voor de Arrondissements Regtbank te Sneek, zitting houdende in het Paleis van Justitie aldaar, ten einde:

Aangezien de requirant bij behoorlijk geregistreerd exploit van den elfden Maart jl., ter requisitie van zekeren *Tjeerd Wijbes van der Werf*, woonachtig te Sneek, als administrator der goederen, toekomende aan zijne huisvrouw *Rinske Jans de Vries*, zich qualificerende mede-erfgenaam van wijlen *Marij Foekes* voornoemd, is gedagvaard tot het doen van rekening en verantwoording, der door zijnen wijlen Vader bovengenoemd over den Boedel en Nalatenschap van deze *Marij Foekes* gevoerde administratie.

Aangezien den Boedel en Nalatenschap van deze steeds is vermengd geweest met die van haren genoemden mede overledenen man *Johannes Adams Hoga*, en alzoo des requirants rekening zich ook met betrekking tot deze beide vermengde Boedels behoort uit te strekken

Aangezien de requirant tot het doen dezer rekening en verantwoording ten vollen bereid is, maar die tevens aan *alle* zoo bekende als onbekende of afwezige belanghebbenden bij gezegde Boedels en Nalatenschappen wenscht te leveren, en daartoe bij het in het hoofd dezes vermeld bevelschrift de vereischte vergunning heeft bekomen.

Aangezien bij deze rekening als zooodanig met de daarbij behoorende bescheiden ter Griffie van gemelde Regtbank ter inzage van belanghebbenden heeft nedergelegd.

Bij vonnis van gemelde Regtbank eenen Regter-Commissaris te hooren benoemen ten wiens overstaan die rekening door den requirant zal worden gedaan, en tevens te hooren bevelen, dat na zulks door partijen overeenkomstig de wet zal worden geprocedeerd ter bepaling van het saldo dier rekening, en hetgeen de requirant verder betrekkelijk gezegde Boedels onder zich berustende moge hebben, om te worden uitgekeerd en afgegeven aan zoodanige belanghebbenden, als bevonden zullen worden tot de ontvangst daarvan geregtigd te zijn, en dat de kosten op het doen dezer rekening, en de daartoe leidende procedure gevallen en nog te vallen door den rendant in uitgaaf zullen kunnen worden gesteld, en bij preferentie van het batig saldo, voor zooveel toereikende worden afgetrokken of anders van gerendeerden worden terug gevorderd, waartoe het in dezen te wijzen vonnis hem als titel zal verstrekken.

Alles met veroordeeling der gedaagden in de kosten van het regtsgeding voor zooveel zij deze vordering mogten tegenspreken, ingevolge art. 56 W. v. B. Regtsv.

Afschrift dezes is door mij Deurwaarder aangeplakt aan het Paleis van Justitie te Sneek, terwijl een gelijk afschrift tweemalen zal worden geplaatst in de Leeuwarder Courant en in de Haarlemmer Courant, daartoe bij voormeld Bevelschrift aangewezen.

Kosten:
Origin. en Copij . . . *f* 1,60.
Aanplakking . . . . . - 0,30.
Zegels rept. en regist. - 2,04½.

f 3 94½.

(*get.*) B. A. VOGELSANG, *Deurw.*

Geregistreerd twee bladen zonder renvooijen te Sneek den een en twintigsten October achttien honderd twee en veertig, in deel achttien, folio honderd, recto vak zes. Ontvangen voor regt tachtig Cents, uitmakende met acht en dertig opcenten een Gulden tien een tweede Cents. *f* 1,10½.

De Ontvanger,
(*get.*) KELLIJ.

*** Getrouwd:
Steenwijk,
den 14 October 1842.

H. W. J. SANNES,
Pred. bij de Herv. Gem. te Schildwolde, en
T. A. MEESTERS.

*** Ondertrouwd:
Sneek,
den 22 October 1842.

F. H. PIETERSEN, en
G. A. VLINK.

Eenige kennisgeving.

*** Heden morgen beviel mijne geliefde Echtgenoote MAGDALENA MARGARETHA VAN WESEL, zeer voorspoedig van een welgeschapen ZOON.

Sneek, den 18 October 1842. J. TEITSMA JOHA.

Eenige kennisgeving.

*** Heden namiddag verloste van eene welgeschapene DOCHTER, F. M. WAGENAAR, geliefde Echtgenoot van

Heerenveen, den 20 October 1842. L. G. PONNE, *Apotheker.*

*** Heden beviel van eene DOCHTER, D. T. VAN KAMMEN, Echtgenoot van

Leeuwarden, den 21 October 1842. D. J. BAARDA.

SURHUISTERVEEN, den 3 October 1842. Heden morgen nagenoeg 4 uren, werd ik in den diepsten rouw gedompeld, door het afsterven van mijne geliefde Echtgenoote, HINKE SIMONS DE VRIES. Eene ligchamelijke bezoeking, dewelke haar het gaan ruim twintig jaren onmogelijk maakte, en eindelijk bijkomende beroerten, deden haar bezwijken, in den ouderdom van ruim 65 jaren. Er zal op begeerte van de overledene geene openbare rouwstaatsie worden gehouden.

F. J. WITTEVEEN, *Landbr.*

Eenige kennisgeving.

*** Na voorzien te zijn van de H. Sacramenten der Stervenden, ontsliep tot onze bittere droefheid, onze waarde Vader GERRIT TIJSSES BOSMA, in den gezegenden ouderdom van 80 jaren en ruim twee maanden.

Deze is dienende tot algemeene kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

Balk,
den 17 October 1842.

L. G. BOSMA.
Mede uit naam van mijne Zuster en behuwd Broeder.

*** Heden overleed tot onze bittere droefheid, ons veel geliefd Dochtertje RENSKE MARGARETHA, in den ouderdom van ruim 4 jaren.

Marssum,
den 19 October 1842.

K. OOSTERHOFF.
E. OOSTERHOFF, geb. TANJA.

Eenige kennisgeving.

*** Op den 19 dezer overleed te Dockum, mijne veel geliefde Moeder, de Wed. JAN KONING, in den ouderdom van ruim 87 jaren.

Wed. G. STAATS.

*** Op den 20 October 1842, is op den huize Andringa State te Oldeboorn, tot droefheid van hare naaste Betrekkingen, na eene ziekte van circa 10 weken, in den ouderdom van 58 jaren overleden, de Hoog Wel Geboren Vrouwe FRANCINA JOHANNA LIJCKLAMA à NIJEHOLT, geboren BLOMKOLK.

Eenige kennisgeving.

*** Heden morgen overleed na een smartelijk lijden van eenige weken, mijne hartelijk geliefde Echtgenoote LOKKE ZUIDERBAAN, in den ouderdom van 29 jaren, waarvan ik nog geen 5 jaren in een gelukkigen Echt met haar mogt doorbrengen.

Leeuwarden, den 24 October 1842.

J. R. VAN DER WERF.
Bij de Wortelhaven.

De BOTER te Leeuwarden, den 21 October 1842, *f* 33,00 à *f* 35,00.
GROVE KAAS *f* 22,00 à *f* 25,50.
BOTERPRIJZEN, bedongen door het *FRIESCH GENOOTSCHAP van Proefondervindelijken Landbouw.*
LEEUWARDEN, Vrijdag den 21 October 1842: Puik Boter *f* 35,00.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, den 22 October 1842.

NEDERLAND					Gebl.
Werk. Schuld	2½ pCt	52¾	53		52 15/16
Dito dito.....	5 „	101¼	102		101⅞
Amortis. Synd.	4½ pCt.	94⅜	94½		94 7/16
Dito dito	3½ „				
Handel-Maats	4½ „	136	136¼		136⅛
O. I. Leening	5 „	99¾	100		99⅞
Aand. Rijn Spoorw....					
Dito Haarlemmer......					
Dito Rotterdam.......		66½	67		66¾
Haarl. Meer ...	5 pCt.				
SPANJE.					
L.b. *Ard.* van 85 £	5 pCt.	15¼	15⅜		15⅛
Dito onbep. Stuk.	5 „	13	13¼		
Ardoins Coupon..		18¾	19		18⅞
Passive..............					

RUSLAND.				Gebl.
1798, 1816....	5 pCt.	105¾	106¼	106
1828, 1829....	5 „	106	106¼	
1831, 1833....	5 „			
Dito bij *Hope*..	4 „	88¾	89	88⅞
Inschr. in Assig.	6 „	68½	68¾	68 9/16
Certifi. van dito	6 „			
AMERIKA	6 „	35¾	36¼	36
Dito...... ...	5 „	38¼	38½	38⅜
POLEN.				
Aand. met Lot. fl. 500	*f*	149½	150½	150
OOSTENRIJK.				
Metaliek.......	5 pCt.	108	108¼	108⅛
Dito	2½ „			
W.-B. bij *G. & Co*	4 „			
BRAZILIË.				
Obl. te Lond.	5 pCt.	66¾	66⅞	6⅝

Domein-Losr. 100¾, 101¼, 101; Nieuwe Portug. 32½, 33¼, 32⅞; Weener Bank bij *Goll* 4½ pct. 98¼, ⅛, ⅛; Brazil. £ 200, 64½, ¼, ⅜; Mexic. 33¼, ¼, ¼.

De binnenlandsche fondsen hebben heden weinig verschil opgeleverd; Integralen waren iets flaauwer; Handelmaatschappij iets williger; Spoorweg Rotterdam iets minder in prijs.

Buitenlandsche zijn meerendeels prijshoudend, met uitzondering van Spaansche, welke, met omvang van handel, hooger in prijs zijn geweest.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD DOCKUM, brengen door deze ter kennis van de daarbij belanghebbenden, dat de NAJAARSMARKT alhier zal beginnen op Vrijdag den 4 November e. k.

Dockum,
den 17 October 1842.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
W. B. v. D. WEIDE.
Ter ordonnantie van dezelven,
A. VAN SLOOTEN.

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN GAASTERLAND convoceren de Hervormde Floreenpligtigen van den dorpe *Wijckel*, om te compareren in de Kerk der Hervormden aldaar, op Donderdag den 3 November 1842, des morgens ten elf ure, ten einde:

1°. Te arresteren de begrooting in Ontvang en Uitgaaf der Hervormde Kerkvoogdij van gemeld dorp, over de dienst van 1843.

2°. Te benoemen eenen Kerkvoogd, ter vervanging van den aftredenden *Tennis Harmens Bouma.*

3°. Te benoemen Gecommitteerden, om op te nemen en na goedbevinding te sluiten en te arresteren de Rekening in Ontvang en Uitgaaf der genoemde Kerkvoogdij, over de dienst van 1842.

Balk,
den 19 October 1842.

Grietman en Assessoren voornoemd,
G. R. G. v. SWINDEREN.
Ter ordonnantie van dezelven,
W. J. HEMSING.

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN OPSTERLAND, convoceren ten verzoeke van de respective Kerkvoogden, de Hervormde Floreenpligtigen van de onderstaande Dorpen, om te compareren als die van:

Beets,......... op Zaturdag den 29 October e. k. des namiddags ten 4 ure, in het Grietenijhuis.
Beetsterzwaag, dienzelfden dag, des namiddags ten 5 ure, in het Grietenijhuis.
Olterterp,...... dienzelfden dag, des namiddags ten 6 ure, in het Grietenijhuis.
Ureterp,....... op Dingsdag den 1 November e. k. des voormiddags ten 10 ure, in de Dorpskerk.
Siegerswold,... dienzelfden dag, des middags ten 12 ure, in de Dorpskerk.
Duurswold,..... op Donderdag den 3 November e. k., des voormiddags ten 10 ure, in de Dorpskerk.
Wijnjeterp,.... dienzelfden dag, des middags ten 12 ure, in de Dorpskerk.
Hemrik,....... op Vrijdag den 4 November e. k., des voormiddags ten 10 ure, in de Dorpskerk.
Lippenhuizen,.. dienzelfden dag, des middags ten 12 ure, in de Dorpskerk.
Langezwaag,.. dienzelfden dag, des voormiddags ten 10 ure, in de Dorpskerk.
Kortezwaag,..... op Maandag den 7 November e. k., des voormiddags ten 10 ure, in de Dorpskerk.

Ten einde: 1°. de Kerkerekening over 1841 op te nemen en na welbevinding te arresteren; 2°. met of zonder verandering vast te stellen de Staten van Begrooting over de dienst van 1843, en 3°. te benoemen nieuwe Kerkvoogden voor de op 1° Januarij aanstaande aftredende.

Beetsterzwaag,
den 21 October 1842.

Grietman en Assessoren voornoemd,
S. VAN TEIJENS.
Van wege dezelven,
L. R. SALVERDA.

Oproeping van Ondermeesters.

Het GRIETENIJBESTUUR van KOLLUMERLAND en NIEUWKRUISLAND, voornemens zijnde DRIE ONDERMEESTERS voor het lager Onderwijs aan te stellen in de Scholen van Kollum en Burum, tegen eene jaarlijksche belooning van ƒ 150; verzoekt de gadingmakenden, die als Onderwijzers den 3den rang bezitten, om zich met overlegging van bewijzen van rang, volkomen goed gedrag en verdere aanbevelingstukken, schriftelijk en franco te adresseren aan het voornoemde Bestuur te Kollum, vóór den 5 November 1842.

Kollum, den 17 October 1842.

Het Grietenijbestuur voornoemd,
L. v. LIMBURG STIRUM.
Ter ordonnantie van hetzelve,
H. IJ. de JONGH.

Grietman en ASSESSOREN van DANTUMADEEL, convoceren, ten verzoeke van Kerkvoogden van *Rinsumageest*, de Hervormde Floreenpligtigen van dien dorpe, om te compareren in de Dorpskerk te *Rinsumageest*, op Maandag den 31 October 1842, des voormiddags ten 11 ure, ten einde te delibereren en te helpen besluiten, hoe te handelen, omtrent eene aanspraak tot betaling der renten of pensioen, gaande jaarlijks uit den Trekweg en Vaart te Rinsumageest.

Rinsumageest, den 24 October 1842.

Grietman en Assessoren voornoemd,
J. J. BERGSMA.
Ter ordonnantie van dezelven,
G. JONGSMA.

Verkooping van eene uitmuntende Zathe en Landen te Abbega in Wijmbritseradeel.
Strijkgeld ƒ 100.

De Secretaris S. WIJBENGA, te Sneek, zal, door het Ministerie van den Notaris A. W. NAUTA, te IJlst, wat het eerste perceel betreft ingevolge bekomene autorisatie, op Dingsdagen den 1 en 15 November 1842, bij provisionele en finale toewijzing, telkens des namiddags half drie ure, ten huize van *Uiltje Ekema*, in het Grietenijhuis van Wijmbritseradeel te Sneek, publiek, bij strijk- en verhooggeld, presenteren te verkoopen:

1. *Eene welgelegene zeer vruchtbare* ZATHE *en* LANDEN, met uitmuntende HUIZINGE en SCHUUR, HOVINGE, HORNLEGER en WATERMOLEN cum annexis, genaamd *Oosterburen*, staande en gelegen onder het dorp Abbega, bij *Hendrik Sikkes Tekstra en Vrouw* in gebruik, groot volgens Kadaster 22 bunder 28 roede en 30 el; zijnde uitmuntend Greidland, alle zeer gerijfelijk bij de Huizinge gelegen; en zulks in één perceel.
2. Drie bunders 72 roede en 50 el mede uitmuntend GREIDLAND, gelegen onmiddelijk naast het sub 1°. genoemde Land, en ook bij die Zathe wordende gebruikt.

Alles te aanvaarden: de Landen op St. Petri, en de Huizinge c. a. op den 12 Mei 1844. Komende het jaar huur van St. Petri en Mei 1843 tot 1844 ad ƒ 1200 ten voordeele van de Koopers.

Billetten en Informatien te bekomen bij den Secretaris en Notaris bovengenoemd.

BOELGOED.

De Notaris BRUNGER, te Vrouwen Parochie, zal, op Dingsdag den 1 November 1842; in de Herberg de Valk, te Hallum, ten verzoeke van den Koopman *E. Pas*, aldaar, bij boelgoed verkoopen:

Des morgens ten 10 ure:

2 Bedden, 2 Kabinetten, 1 Ladetafel, 1 Klok, 2 Spiegels, eenige Schilderijen, 4 koperen en 6 houten Emmers, 2 koperen Gootlingen, en meer ander Huisraad.

En des namiddags ten 2 ure:

10 Koeijen, 4 Rieren, 4 Werkpaarden, 6 Varkens, 10 melke Schapen, 3 Chaisen, 1 overdekte Wagen, 2 Aardkarren en 1 Boerewagen.

PUBLIEKE VERHURING.

Mr. de CARPENTIER, Notaris, residerende te Koudum, zal, op Vrijdag den 4 November 1842, des voormiddags ten tien ure, ten huize van de Weduwe *H. F. Jongsma*, te Nijega, kanton Hindeloopen, in het openbaar, en onder genot van strijk- en verhooggeld, voor den tijd van vijf achtereenvolgende jaren, presenteren te verhuren:

Eene beste GREIDPLAATS, staande en gelegen te Nijega voornoemd, met HUIZINGE, SCHUUR, HIEMING en HORNLEGER; de Gebouwen gekwoteerd met no. 3, en volgens kadastrale meting groot twintig bunder; tot St. Petri en 12 Mei 1843 verhuurd aan *Foeke Ennes van der Wall en Vrouw*, en alsdan vrij te aanvaarden.

Conditien zijn inmiddels te vernemen zoo ten Kantore van bovengenoemden Notaris als ten huize van Diaconen der Hervormde Gemeente van Nijega.

De Notaris C. J. JORRITSMA, te Sneek, zal, wat *het eerste perceel* betreft, ten verzoeke van Mr. B. HAGA, aldaar, publiek veilen en verkoopen:

1. Eene kapitale, zeer ter nering staande, wel onderhoudene en rooijale KOOPMANS HUIZINGE, met ERF c. a., aan het Kleinzand te Sneek, door *M. Kramers Jr.* bewoond.
2. Eene binnen kort veel verbeterde, nette en prompte HUIZINGE, met ERF c. a, staande aan de Marktstraat aldaar, door *C. Wijnands* bewoond.
3. Eene groote, uitgestrekte en ruime HUIZINGE, daar naast staande, door *L. Nieuwhof c. s.* bewoond.
4. Eene ruime WOONKAMER, met ERF c. a., staande en gelegen buiten het Hoogend te Sneek, laatst bij *P. P. Dirksen c. ux.* bewoond geweest.
5. Eene prompte HUIZINGE, met ruim ERF c. a., aan het Kerkhof aldaar, door *J. Steinvoorte* bewoond.
6. Eene wel ter nering staande WINKELHUIZINGE, staande aan de Pol, bij de Wed. *B. Cuipers* gebruikt.

Alles 12 Mei 1843 te aanvaarden.

Wie gading maakt, kome op Woensdagen den 9 November, ten huize van *G. de Ruiter*, en den 23 November a. s., ten huize van *van Meurs*, te Sneek, telkens ten 7 ure 's avonds.

De Ondergeteekende maakt door deze aan de daarbij belanghebbenden bekend, dat benevens de minuten der akten van Mr. *L. J. Huber* en de Heeren *W. T v. d. Leij*, *J. Jongbloed* en *J. Steenbeek* gepasseerd, vroeger ten zijnen Kantore overgebragt — thans provisioneel onder zijne bewaring zijn gesteld, die verleden voor Mrs. *J. J. Wiersma* en *P. Noijon*, de Heeren *A. Witteveen*, *J. Hoekstra*, *W. Steenbeek*, *de Carpentier*, *H. Bootsman*, *J. Zandstra* en *R. Faber*.

C. J. JORRITSMA.

Hooi van beste kwaliteit,

UIT DE HAND TE KOOP; zijnde eene partij van 11 koeseten; staande in eene Schuur aan het water bij Heerenveen. Geheel of ten deele kan men het tot in het voorjaar laten zitten. Te bevragen bij den Notaris G. PEETING, te Heerenveen.

HOUTVEILING.

S. TULP, te Leeuwarden, zal, op Donderdag den 27 October 1842, ten 9 ure voor den middag, op den Aarsentuin aldaar, ten overstaan van den Notaris Mr. J. D. v. d. PLAATS, verkoopen: Vier ladingen beste eiken WOUDBOOMEN van onderscheidene lengte en zwaarte, en eene aanzienlijke partij KROMHOUT, waaronder extra zware Hek- en Stekpalen, Leggers en Damleggers; vier zware LANDROLLEN, alsmede beuken BOOMEN en 23 beste Zeeuwsche ipen BOOMEN enz.; alles zeer geschikt voor Huis- en Scheepstimmerlieden, Aannemers, Molen- en Wagenmakers, Kastmakers, Kuipers, enz.

De Deurwaarder J. EISINGA, te Franeker, zal, op Donderdag den 27 October 1842, des namiddags ten 2 ure, in de Herberg de Valk te Franeker tegen gereede betaling, verkoopen: 3 Boere Hooiwagens, 4 Aardkarren, 1 Landrol, 5 nieuwe Barten, 3 Werkpaarden; voorts Planken, Juffers, Kruiwagens enz., op dien tijd aldaar genummerd liggende.

BIJ BESLOTEN BRIEFJES TE HUUR, voor 5 jaren, ingaande St. Petri en 12 Mei 1843: Eene ZATHE en LANDEN, groot ruim 35 bunder, bij *A. & W. K. Boersma* in gebruik.

Conditien te vernemen en de briefjes franco te bezorgen vóór of op den 3 November e. k., bij den bewoner dezer Zathe te Oppenhuizen.

Bij besloten briefjes te huur,

Voor vijf jaren, van Petri en Mei 1843 tot 1848: Eene ZATHE en LANDEN, te Weidum, groot naar naam en faam 29 bunder 39 roede en 49 el, alle Greidlanden; thans bij *E. D. Tolsma* in huur. Conditien te vernemen bij J. G. PATER, in de Groote Kerkstraat te Leeuwarden, alwaar de briefjes vóór of op Vrijdag den 4 November e. k., 's namiddags vóór vier ure, moeten zijn ingeleverd.

Bij gesloten briefjes te huur,
VOOR DEN TIJD VAN VIJF JAREN, IN TE GAAN St. PETRI EN DEN 12 MEI 1843:

Eene vruchtbare en welgelegene ZATHE en LANDEN, groot 33 bunder en bijna 7 roede, alle Greidlanden, staande en gelegen te *Gaastmeer*, thans bij *Doekele G. Gerritsen en Vrouw*, als huurders in gebruik.

Conditien zijn te vernemen bij den Onderwijzer A. KUIPER, te Gaastmeer, terwijl de briefjes franco moeten worden ingezonden ten huize van den Koopman W. W. VISSER, mede te Gaastmeer woonachtig, vóór of uiterlijk op den 5 November 1842.

Bij besloten briefjes te huur:

Eene uitmuntend vruchtbare ZATHE en LANDEN, met HUIZINGE, no. 5, en SCHUUR c. a., staande en gelegen te Welsrijp, groot naar naam en faam 24 bunder 80 roede 19 el 53 palm, zoo Bouw- als Greidlanden, tot Sint Petri en den 12 Mei 1843 bij *Anne Thomas Bergsma* als huurder in gebruik, en alsdan vrij te aanvaarden.

Conditien en Voorwaarden liggen ter lezing ten Kantore van Mr. C. WIERSMA, Notaris te Leeuwarden, alwaar de briefjes franco moeten worden ingeleverd vóór den 12 November eerstkomende.

Bij beslotene briefjes te huur:

Het LOGEMENT *DE OUDE TENT*, in het *Oranjewoud*, nabij *Heerenveen*, voor den tijd van 5 jaren, ingaande den 12 Mei 1843.

Dit Logement, geheel nieuw gebouwd, is zeer geschikt tot ontvangst van groote gezelschappen en wordt veel bezocht.

De Conditien liggen ter lezing in het Logement voornoemd; terwijl de briefjes moeten worden ingeleverd vóór den 1 December 1842, ten huize van den eigenaar Jonkheer ENGELEN, in het *Oranjewoud*.

Een bekwame INTREK, van vele gerijfelijkheden voorzien, TE HUUR, in het Huis letter I, no. 120, in de Groote Kerkstraat, vlak tegen over de Kleine Hoogstraat, alhier.

Uit de hand te koop:

Het HALVE VEER en SCHIP, van *Roordahuizum* en *Friens* naar *Leeuwarden* en *Sneek* vice versa; te aanvaarden den 1 Januarij 1843 of den 12 Mei daaraanvolgende, ter keuze van den kooper. Te bevragen bij den eigenaar G. A. ZEILSTRA, te Roordahuizum.

De Ondergeteekende brengt door deze ter algemeene kennis, dat hij voortaan alle Dingsdagen, 's voormiddags van 9 tot 1 uur, te spreken zal zijn ten huize van de Wed. J. MEIJER, in het Hooghuis te Sneek.

Wommels, den 19 October 1842.

A. HAAGSMA,
Notaris.

J. A. DUDIJ, te Leeuwarden,
tusschen de Vischmarkt en Meelbrug,

Recommandeert zich aan het geëerd Publiek tot het maken en leveren van alle soorten van geslagene en gegotene KAGCHELS, KOOKMACHINES in alle groottens, met of zonder vertinde ijzeren pannen, en meer KOPER- en IJZERWERK, FABRIJK-KETELS, KOPEREN en STORTEN BAKKERS-PLATEN, DOOF- en MENGKETELS, en verder tot alles wat tot eene Koperslagers en Kagchelmakers affaire vereischt wordt. Alles tot den minstgestelden prijs. Wordende voor de qualiteit geguarandeerd.

PS. Bij den bovengenoemde kunnen van stonden aan twee KNECHTS werk bekomen.

F. H. WAGENAAR, Smid en Kagchelmaker op de Tuinen te Leeuwarden, maakt aan zijne geëerde Stad- en Landgenooten bekend, dat hij voorzien is van onderscheidene soorten van KAGCHELS, welke op de meest spaarzaamste wijze kunnen gebruikt worden, en tot civiele prijzen zijn te bekomen.

De Ondergeteekende maakt aan zijne geëerde Stad- en Landgenooten bekend, dat hij zich alhier heeft gevestigd als GEWEERMAKER en FIJNSMID. Verzoekt gunst en recommandatie. Belooft eene goede en civiele behandeling.

Leeuwarden, den 24 October 1842.

J. WELLES,
Mr. Geweermaker en Fijnsmid, in de Kleine Kerkstraat.

S. SCHARZMAN berigt aan zijne geachte begunstigers, dat hij ontvangen heeft een geheel nieuw model van BERLIJNER HOUT en TURFMANDEN, welke ter bezigtiging gereed zijn in de Valk, op den Wirdumerdijk alhier.

MENALDUM.

Het SNIKSCHIP daar D. T. ZONDERVAN op vaart, wordt niet verkocht dan door den eigenaar T. B. ZONDERVAN.

Aan het reizend Publiek

wordt bekend gemaakt, dat de STOOMBOOT *FRISO*, (dit jaar) op Zaturdag den 5 November van *Amsterdam*, en op Zondag den 6den van genoemde maand, voor het laatst van *Harlingen* zal afvaren.

)o( )o( )o(

Een fatsoenlijk JONG MENSCH, van de Protestantsche Godsdienst, het vak van GRUTTEN volkomen kundig, en dienaangaande van de beste getuigschriften voorzien, wenschte gaarne dadelijk of op November e. k., in eene GRUTTERIJ geplaatst te worden. Adres met *franco briefjes, onder letter A*, bij A. van ZUIJLEN, te *Leeuwarden*.

ƒ 600 wordt gevraagd onder solide hijpotheek, tegen behoorlijke intres. Iemand genegen zijnde dit voor te schieten, adresseere zich in persoon of met *vrachtvrije brieven onder letters W. G.*, bij A. van ZUIJLEN, bij de Put te *Leeuwarden*.

LEES HIER.

Er worden vermist sedert den 3 October ll.: ZES LAMMEREN, zijnde alle zes Ooijen, en gemerkt: 4 met een ovaal rond gat in het regter oor, en 2 met hetzelfde merk in het linker oor. Wie dezelve terug bezorgt vóór of op den 1 November 1842, bij den Ondergeteekende, te Tjummarum, zal voor zijne moeite, en bovendien met kostgeld worden beloond.

SIBLE W. BRUINSMA.

)o( )o( )o(

Wie een LAM vermist, kan hetzelve tegen bewijs van eigendom en betaling der kosten terug bekomen bij W. O. BOTTEMA, te Oudkerk.

Bij R. J. SCHIERBEEK Junior, te *GRONINGEN*, is uitgegeven de eerste Aflevering van een uitmuntend PLAATWERK, hetwelk, onder den titel van:

PAYNE'S UNIVERSUM,

zal uitkomen in maandelijksche Afleveringen, ieder voorzien van 3 of 4 fraaije GRAVURES OP STAAL, 3 of 4 *Houtsneden* en een OORSPRONKELIJKEN, *verklarenden Tekst*, à 50 Cents. Een nader PROSPECTUS van dit PRACHTWERK, hetwelk zich even zeer door AFWISSELING en VERSCHEIDENHEID VAN VOORSTELLINGEN, als door eene NETTE UITVOERING en een' ALLEZINS BILLIJKEN PRIJS, aanbeveelt aan iederen Beminnaar van voortbrengselen van Kunst en Wetenschap, is GRATIS te bekomen; terwijl de INTEEKENING tot den 15 November e. k. bij alle BOEK- en KUNSTHANDELAREN des Rijks is opengesteld.

Door de Boekhandelaren J. C. SEPP & ZOON, te Amsterdam, zijn heden alom verkrijgbaar gesteld:

I. F. V. REINHARD. *De Kerkhervorming der zestiende Eeuw een werk van God*, geschetst in haren oorsprong, hare overeenkomst met de eerste Evangelieverkondiging en haren invloed op het maatschappelijk leven, gevolgd door eene vertaling van LUTHERS stellingen. . . . . ƒ 1,20.
II. *Wat heeft* LUTHER *voor ons gedaan?* . . . . „ 0,12½.
III. *Waarom heb ik de Roomsch-Catholijke Kerk verlaten?* Vierde druk. . . . . „ 0,12½.

Deze Werkjes worden den Vrienden der *Hervorming* en *Christendom* dringend ter lezing aanbevolen, niemand zal zich deze kleine uitgave beklagen, en bovenal minkundige Protestanten door dezelve de wapenen ontvangen om het Roomsche proselyte werk te weren.

TER LEEUWARDER COURANTDRUKKERIJ.